

de BS, Strijdend Gedeelte, in het gewest Noord-Holland Zuid), schreef begin oktober aan zijn zwager Gerbrandy dat zich in de RVV 'lieden' bevonden 'die slechts beogen, *na* de bevrijding en *na* het vertrek der Geallieerde strijdkrachten de communistische eisen kracht bij te zetten door stemmen-aantal en, misschien, door wapengeweld'; Rombout, voorzitter van de Top van de Landelijke Knokploegen, sprak zich begin november in een brief aan van Bijnen tegen diens samengaan met de RVV uit, 'de leiding van de RVV is', schreef Rombout, 'in handen van overtuigde communisten die, zeker, in volle overtuiging de oorlog hebben verklaard aan het nationaal-socialisme doch slechts om ons daarvoor in de plaats te geven een minstens even gevaarlijke vorm van dictatuur', en het Centraal Bureau van de LO berichtte op 10 november aan de leden van de Top, 'dat de CPN grote gewapende groepen heeft.'

Men kan zich indenken dat personen die er zo over dachten, bepaald gealarmeerd werden door het feit dat namens de twee communisten die voor de RVV aanwezig waren in de vergadering van de Delta-Amsterdam welke op 17 november plaatsvond, door één hunner werd verklaard dat hij het er 'zonder meer niet mee eens (was) dat de wapens na uur U' (d.w.z. na de bevrijding) 'onmiddellijk zouden moeten worden ingeleverd wanneer de wettelijke regering hiertoe order gaf.'

Het zijn wellicht deze verklaring, wellicht ook andere mededelingen van dien aard, misschien tevens een in november verschenen beschouwing in *De Waarheid* geweest waarin geprotesteerd werd tegen de Gaulle's eis dat de Franse illegale groepen hun wapens zouden inleveren¹, die het College van Vertrouwensmannen deden besluiten, via de Contact-Commissie aan alle illegale groepen de vraag voor te leggen of zij wilden verklaren dat zij, als de regering daar na de bevrijding bevel toe zou geven, onmiddellijk hun wapens zouden inleveren. Stellig dachten de Vertrouwensmannen daarbij ook aan wat in november in België was gebeurd waar een overeenkomstig bevel tot ernstige troebelen had geleid.

¹ 'De ontwikkeling van Frankrijk naar een hogere vorm van democratie staat', had *De Waarheid* geschreven, 'op het spel. De verzetsbeweging aldaar, die tot een brede massabeweging is geworden, vertegenwoordigt de gewapende macht van het volk.' (*De Waarheid*, 15 nov. 1944, p. 4)

'Wij hebben ons even verbaasd', zo reageerde *Vrij Nederland*. 'Niet lang, en toen nuchter geconstateerd dat de communisten blijkbaar minder hebben geleerd dan wij dachten ... Dit soort democratie is *geen hogere* vorm, het is zelfs *geen andere* vorm, *het is geen democratie!* ... Wat hier als democratie wordt aangeprezen, is dictatuur. Wat hier bedoeld wordt, is dictatuur van het proletariaat, ook al heet dat voorlopig 'verzetsbeweging'.' (*Vrij Nederland*, V, 6 (1 dec. 1944), p. 4)